

Jernbane-
direktoratet

Kart og visualiseringer

Retningslinjer for bruk

Bruk av fonter

Jernbanedirektoratets profilfont er Franklin. Det er denne fonten vi hovedsakelig skal bruke, og som er tilgjengelig i Office-pakken.

I Figma bruker vi Open Sans. I disse retningslinjene er det denne fonten vi refererer til.

Både Franklin og Open Sans er fonter uten seriffer og som derfor har en god lesbarhet.

Skriftstørrelse

I retningslinjene refererer vi både til px og pt. Dette styres av hvilket verktøy/program du bruker. Forkortelsene står for:

- px = pixel (piksel)
- pt = point (punkt)

Karttjenester

Her er to eksempler på hvordan du kan tilpasse og laste ned kart med riktig utseende.

snazzymaps.com

Den ene måten er Snazzy maps. De har mange innstillinger som hjelper til med å tilpasse kartet i fargene til Jernbanedirektoratets fargepalett, samt laste ned et PNG-bilde av det ferdige kartet.

Du kan laste ned 10 bilder per dag.

1. Åpne snazzymaps.com.
2. Klikk på «Create av Style» (du kan lagre fargevalgene og andre innstillinger senere).
3. Tilpasse kartet til Jernbanedirektoratets designprofil.
4. Velg «Download image» for å laste ned bilde av det valgte området.

maputnik.github.io

Den andre måten er maputnik, en gratis tjeneste som fungerer på de kostnadsfrie kartene fra OpenStreetMap. Her kan du også fullstendig tilpasse kartet og fargene, men du må ta et skjermbilde av kartet for å få ut et bilde.

1. Last ned [«Maputnik_JD_v2.json»](#).
2. Åpne maputnik.github.io.
3. Klikk på «editor».
4. Klikk på «Open – Upload Style – Maputnik_JD.json».
5. Ta et skjermbilde av det valgte området.

Karteksempel

For at visualiseringen skal bli best mulig, så skal det være minimalt med annen informasjon på kartet. Ideelt sett er det kun vann og land på kartet før du setter på egne elementer.

Kodene som beskriver fargene, er HEX-koder.

Vann

Vann
#D3D3D3

Land

Land
#EFEFEF

Farger på toglinjer

Vi bruker spesifikk fargegrupper for å visualisere toglinjer som har både bokstav- og betydningsbaserte symboler.

Kodene som beskriver fargene, er HEX-koder.

Persontog

Godstog

Visualisering av farger

Disse fargene må du også bruke for symbolene på kartet eller for å visualisere toglinjer som ikke passer inn i de tidligere fargekodene.

Visualisering farger

#056938

#E5C162

#E28D00

#B10000

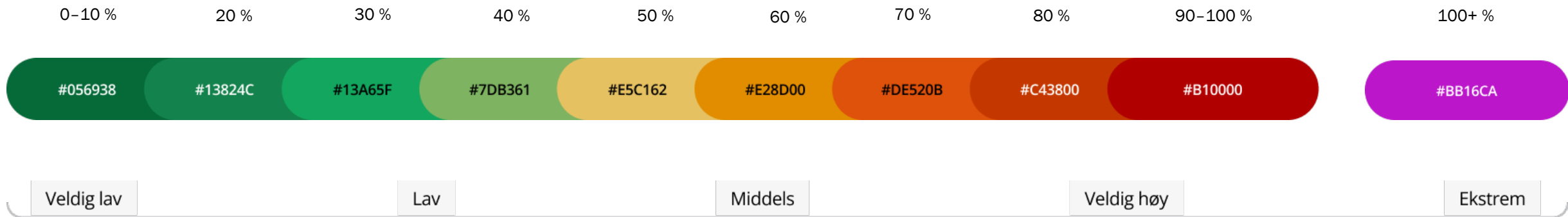
Kart

Vann
#D3D3D3

Land
#EFEFEF

Fargeskala

Vi bruker en fargeskala fra grønt til rødt for å visualisere sammenlignbare data på kartet, fra befolkning til kapasitetsutnyttelse. Lillafargen bruker du for å visualisere ekstreme eller unntakssituasjoner.

Fargeskala eksempler

10 farger

8 farger

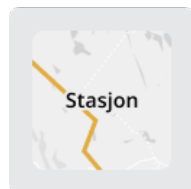
6 farger

4 farger

Linjer og stoppesteder

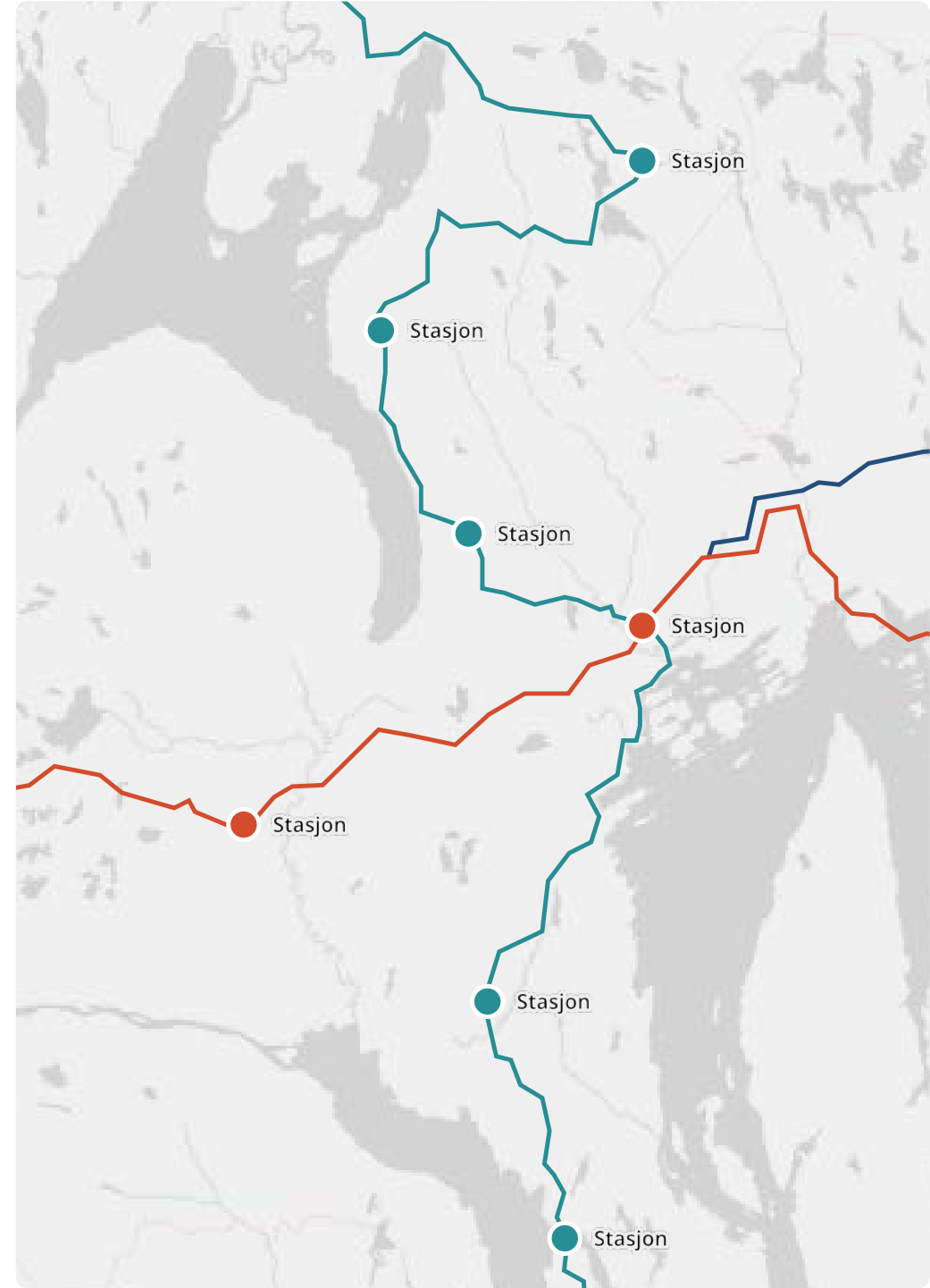
Tekstmarkeringer

Når det er nødvendig å plassere tekst på et kart, er det viktig at den har en liten «outline» i kartets farge. Med dette kan vi unngå visuell overbelastning og forbedre lesbarheten.

Stoppesteder

Stoppesteder/stasjoner markerer vi med en sirkel som har en hvit «outline». I noen tilfeller, hvis f.eks. kartet skal vise andre reisemåter også, kan det være nødvendig å bruke et annet definert ikon i stedet for en sirkel

Visuelle retningslinjer

Vi bruker Full HD (1 920 x 1 080 px) som standardoppløsningen for skjermer som utgangspunkt for å bestemme parameterne. Således vil standard størrelse være 3 px eller 100 %.

Linjer tykkelse og avstand

- Linjetykkelsen: 3 px eller 100 %
- Avstanden mellom linjene: 1 px eller 33 % av linjehøyden

Stoppesteder

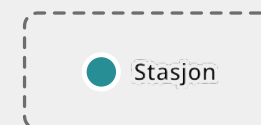
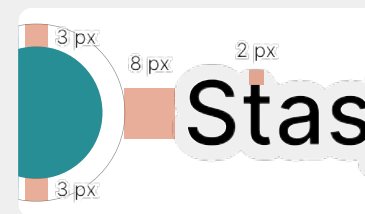
- Symbol for stoppesteder: 24 x 24 px eller 800 %
- Symbol «outline»: 3 px eller 100 %

Tekst

- Standard tekst: 14 px eller 11 pt
- Avstanden mellom tekst og symbol: 8 px eller 266 %

3 px = 100%

3 px 1 px
3 px 1 px
3 px

Linjer og stoppesteder: ikke gjør dette

Detaljeringsnivå

Bruk alltid samme detaljeringsnivå på like elementer, i dette tilfellet, en toglinje. Ikke bland ulike abstraksjonsnivåer i samme visualisering

Farger

Ikke bruk andre farger enn de som er definert i designmanualen.

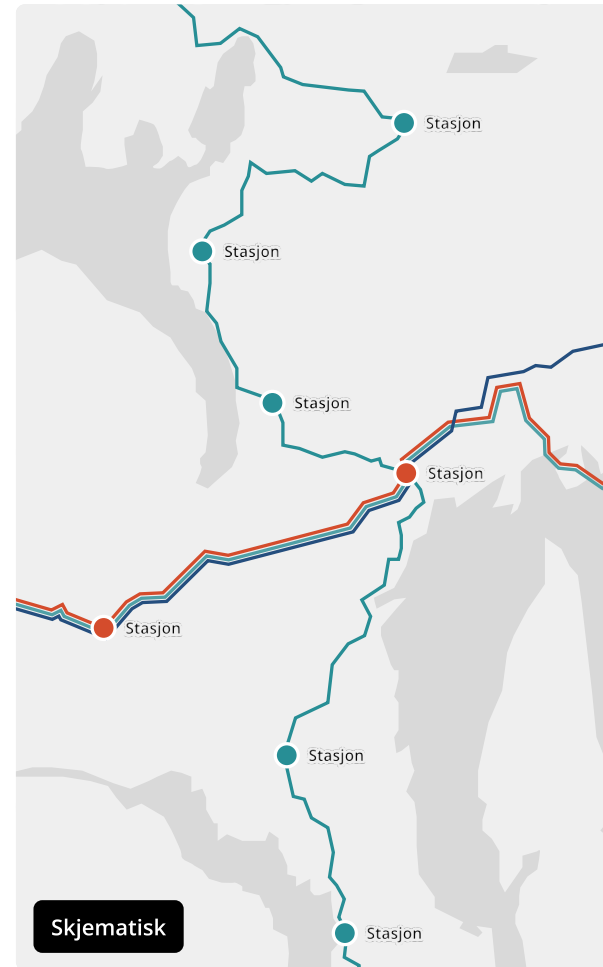
Parallelle linjer

Ved infrastrukturkartet bruker vi ikke skjematiske visualiseringer.

Skjematisk vs. infrastruktur

Hvis du trenger å visualisere kartet på en skjematisk måte, som er forståelig for de fleste brukere, kan du bruke parallelle linjer for bedre lesbarhet.

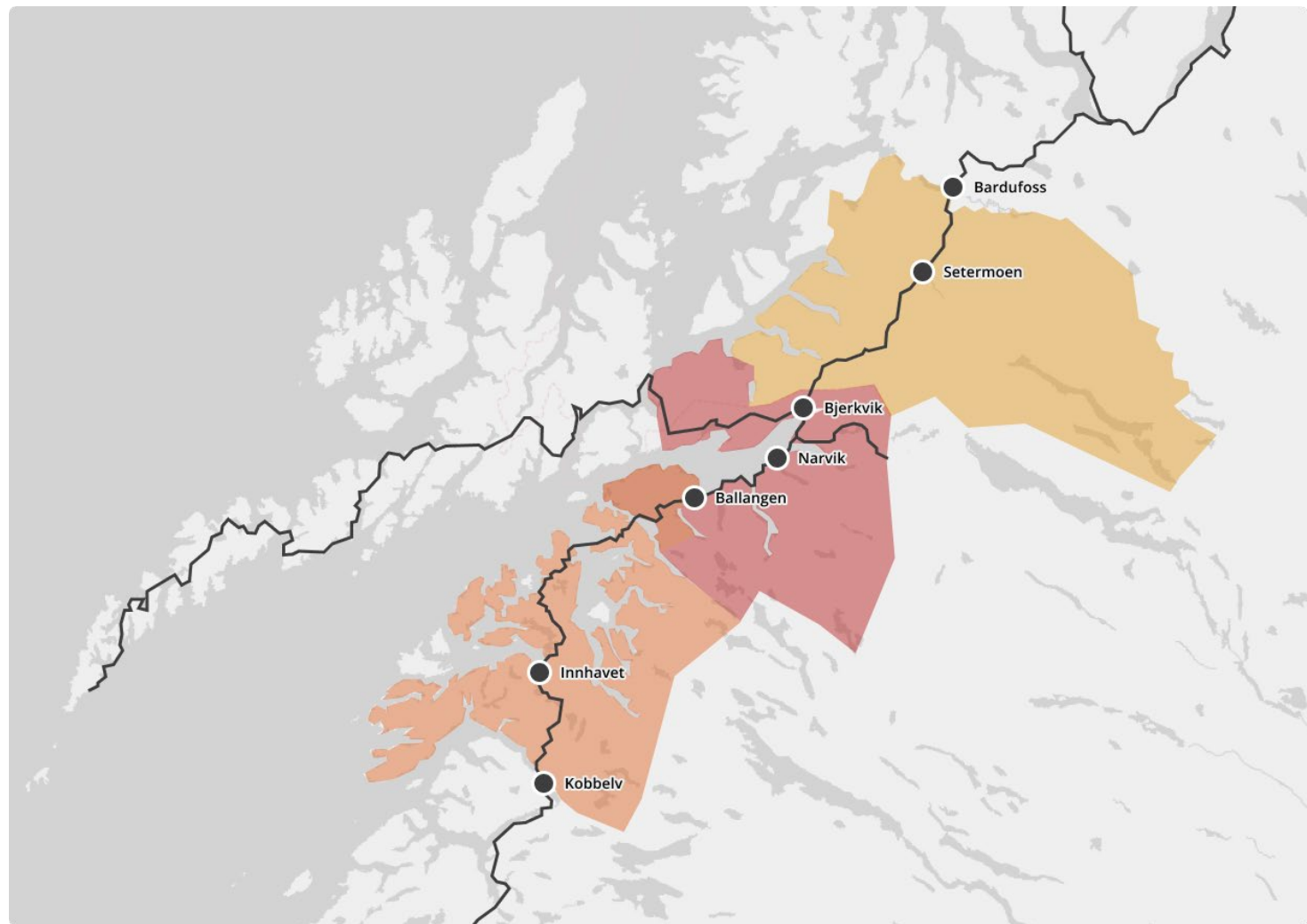
Men hvis du trenger å lage et nøyaktig infrastrukturkart, bør du ikke bruke parallelle linjer.

Fargeskala i bruk

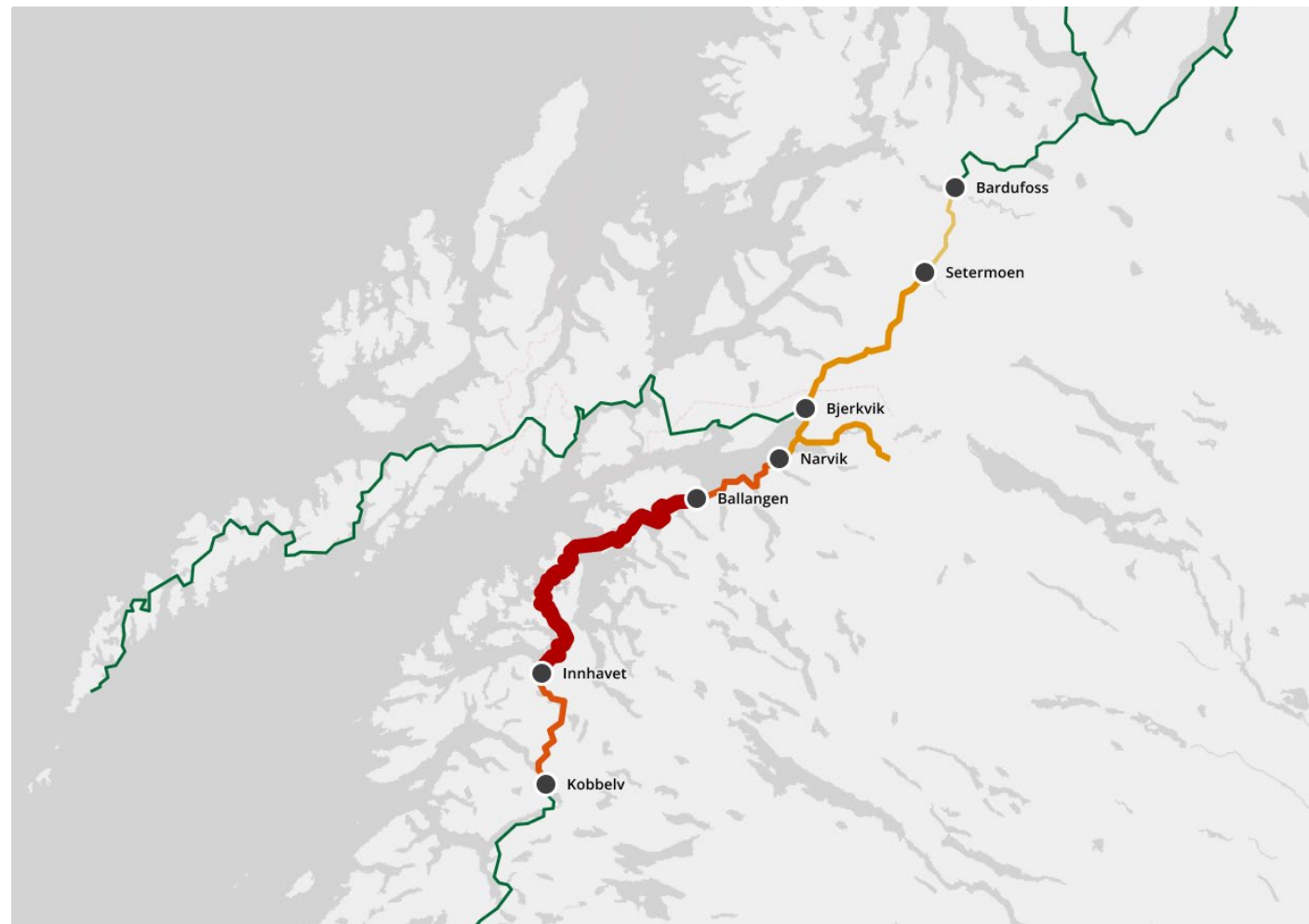
For å visualisere sammenlignbare data bruker vi en separat palett med farger som representerer veldig lav til veldig høy.

Det er nødvendig å bruke fargene med 40 % gjennomsiktighet slik at kartet under er godt synlig.

Fargeskala og linjetykkelse

Vi kan bruke denne fargepaletten for linjer også. Tykkelsen på linjene kan vi variere for å visualisere bedre – gitt at det er linjene vi skal sammenligne.

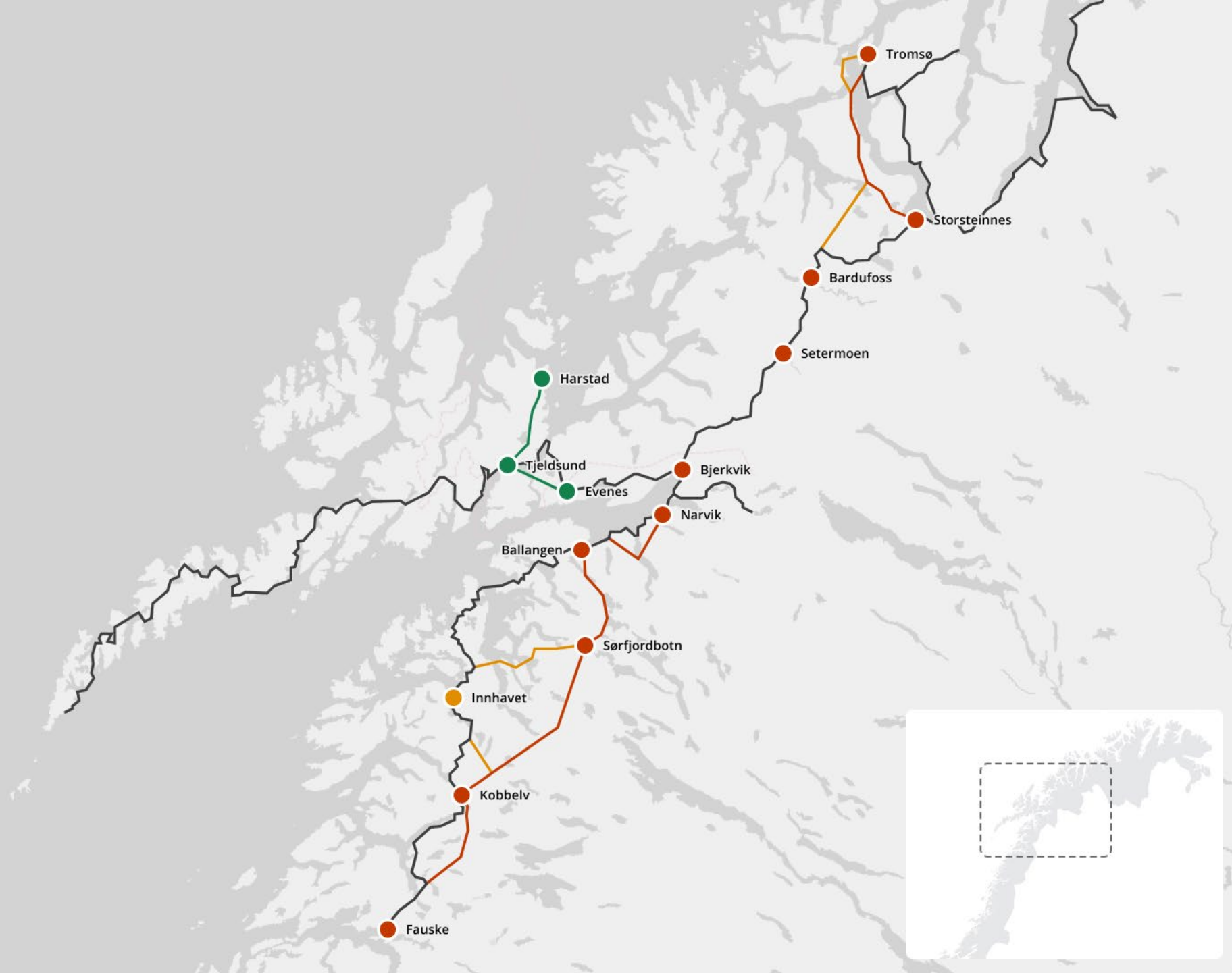
Utsnitt

Hvis det er nødvendig å fremheve et område på kartet som vi senere vil zoomme inn på, kan dette området visualiseres ved hjelp av en firkant med stiplede linjer og plasseres i hjørnet av selve kartet. Se eksempel på neste side.

Kartets tittel

Kort undertekst plasseres her

Vegnett

— Europaveg

Alternativ

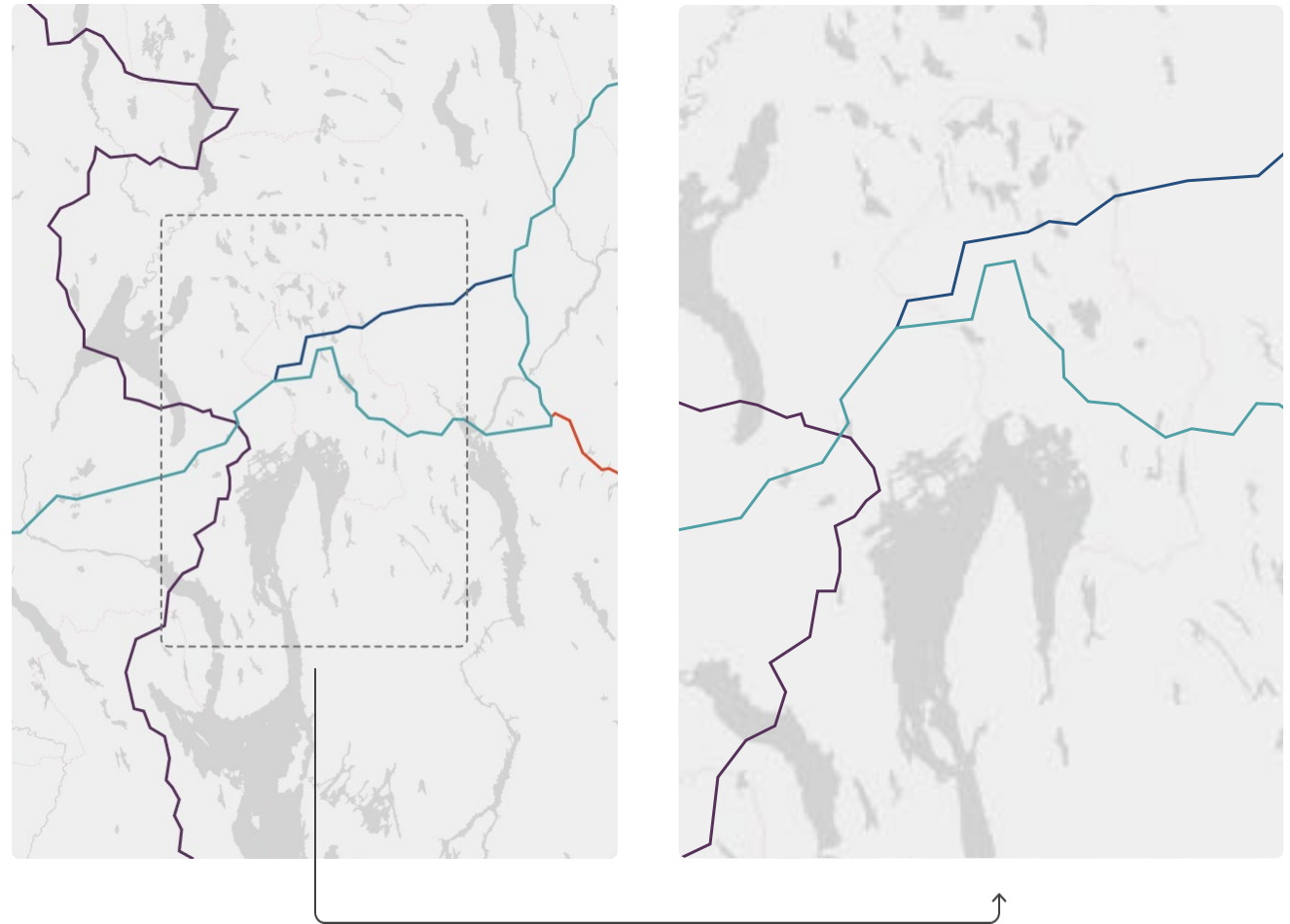
— Trasé Bjerkvik - Harstad

— Alternativ 1: Maks Tunnel

— Alternativ 2: Maks Dagsone

Skalering og linjer

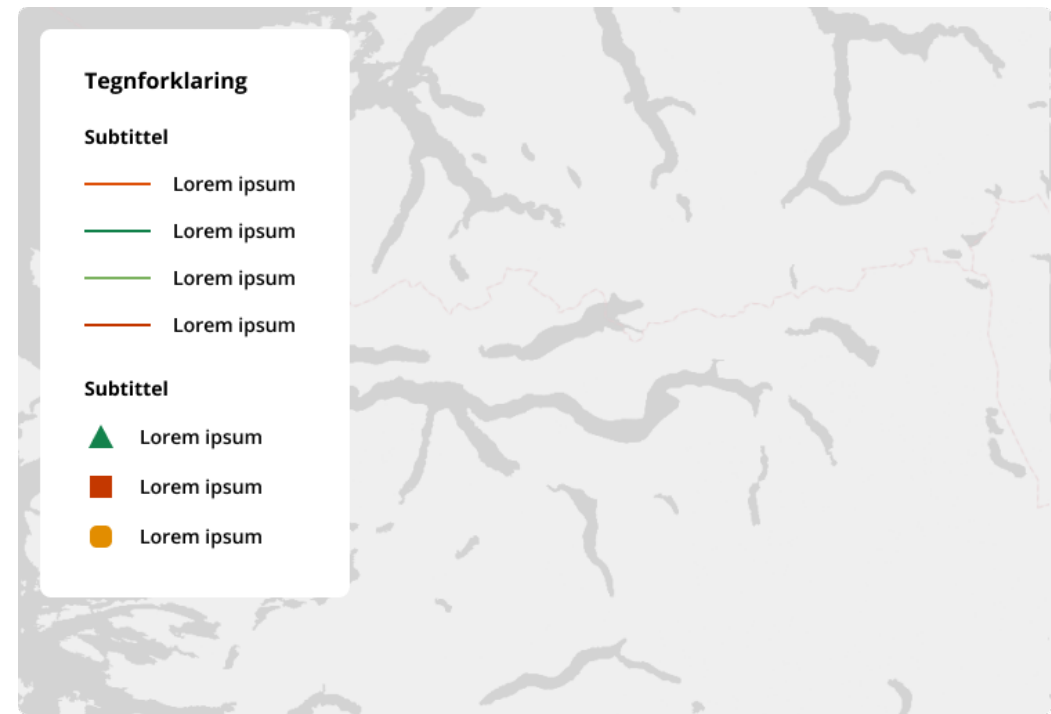
Når man skalerer kartet, er det viktig at du beholder proporsjoner mellom tykkelse og avstand på linjene. Det er kartet som blåses opp, ikke tykkelsen på linjene.

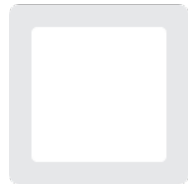
Generelle prinsipper for tegnforklaring

Tegnforklaringen er virkemidlet vi bruker for å forklare hva som blir vist på kartet. Hvis det er mulig, bør vi unngå å legge forklarende tekst opp på selve kartet.

Hvilke tegn som skal forklares, er avhengig av kontekst. Tegnforklaringen med farger, ikoner og visuelle elementer må derfor defineres per kart.

Visuelle retningslinjer for tegnforklaring

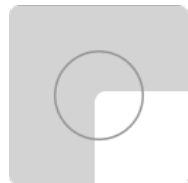
Hvit bakgrunnsfarge

Tegnforklaringen skal tydelig vises på kartet. Derfor er det nødvendig at denne har hvit bakgrunnsfarge.

Avstander

Tegnforklaringen plasseres med et mellomrom på 16 px fra hjørnet av kartet.

Hjørneradius

I designet bruker vi 8 px hjørneradius.

Tegnforklaring

- Lorem ipsum
- Lorem ipsum
- Lorem ipsum

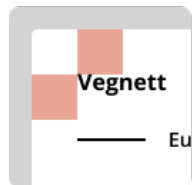
Innholdsstruktur

Når det er nødvendig å vise forskjellige typer informasjon i en tegnforklaring, er det viktig at den er delt med overskrifter og plass mellom dem, slik at grupperingen blir visuelt enkelt å lese.

Farge først

Farge eller ikon står til venstre og tekst til høyre.

Innvendig avstand

Innvendig avstand i tegnforklaringen skal være 32 x 32 px.

Avstand mellom overskrifter

Avstand mellom overskrifter skal være 32 px.

Tegnforklaring

Vegnett

— Europaveg

Alternativv

— Trasé Bjerkvik - Harstad

— Alternativ 1: Maks Tunnel

— Alternativ 2: Maks Dagsone

Symboler

Under ser du noen abstrakte symboler i forskjellige former og farger til bruk på kart. Alle symboler som brukes, må være forklart i tegnforklaringen. Bruk fargene med mest kontrast til hverandre først slik at symbolene er så forskjellige som mulig.

Hvis du må lage ditt eget symbol, sørg for at det er i samme generelle stil som symbolene under. Bruk kun de definerte fargene fra disse retningslinjene. Merk at fargene kan variere i tint (fargemetning).

■ Abstrakt symbol ▲ Abstrakt symbol ● Abstrakt symbol

Velg en farge fra fargepaletten og kombiner det med et av symbolene over for å skape 12 unike variasjoner.

#056938

#E5C162

#E28D00

#B10000

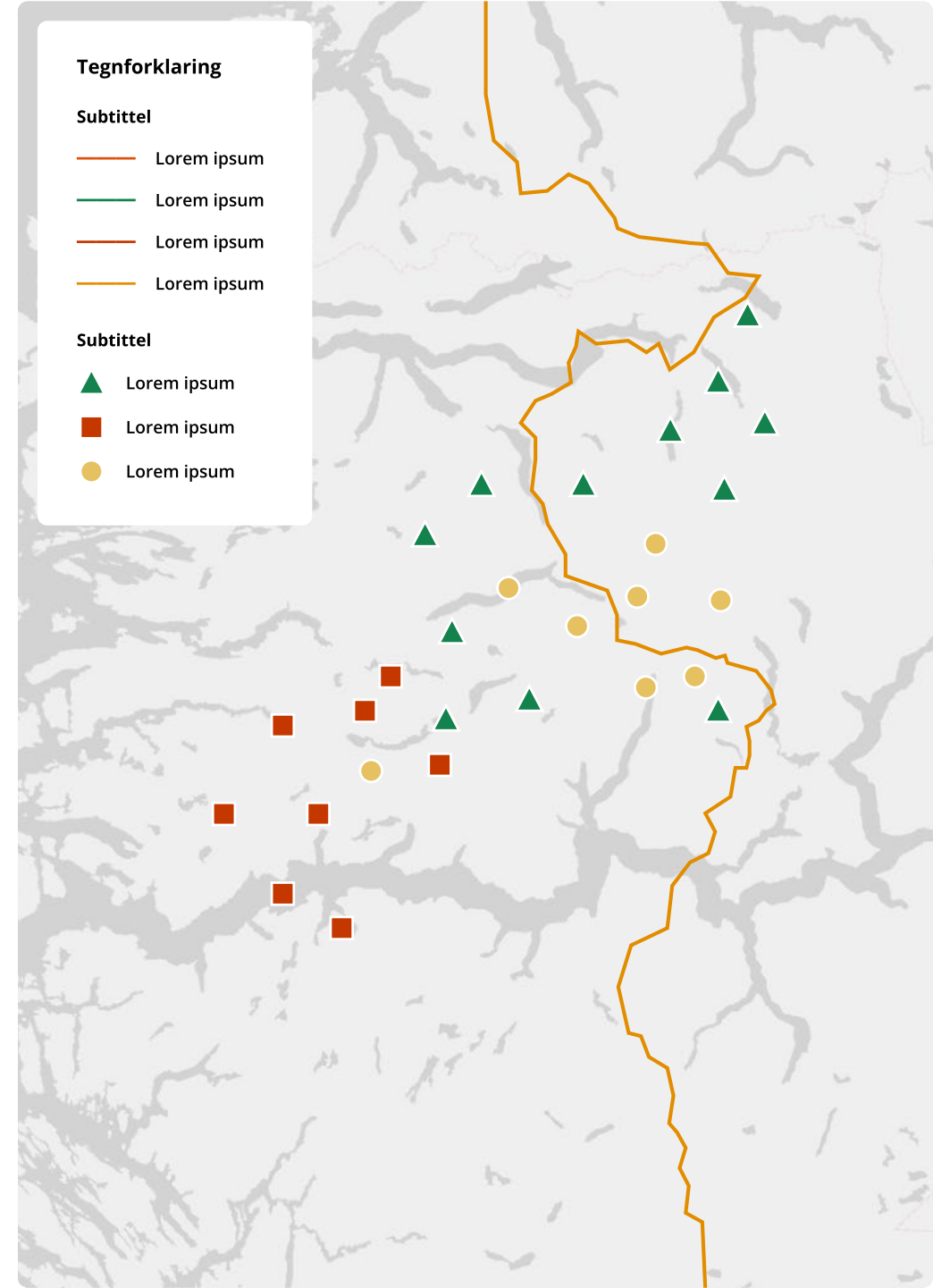
Tegnforklaring

Subtittel

- Lorem ipsum
- Lorem ipsum
- Lorem ipsum
- Lorem ipsum

Subtittel

- ▲ Lorem ipsum
- Lorem ipsum
- Lorem ipsum

Plassering

Tegnforklaringen kan plasseres i valgfritt hjørne av kartet avhengig av innhold og kontekst for å unngå å konkurrere med informasjonen som visualiseringen skal formidle.

Tittel, undertekst og tilleggsinformasjon

Tittel, undertekst og teksten i tegnforklaringen skal ha den samme avstanden fra de nærmeste kantene rundt seg. I dette tilfellet er det 48 px fra venstre og toppen.

Overskriften skal bruke fonten Tiempos og være i 10 px (8 pt) større enn teksten under den. I dette tilfellet er det 26 px (20 pt) og 16 px (12 pt). Tilleggsinformasjonen under kartet skal være i 14 px (11 pt).

Figur 4 - Kart som viser korridorene som utredes, samt riksvegnettet i området

Kartets tittel

Kort undertekst plasseres her

Vegnett

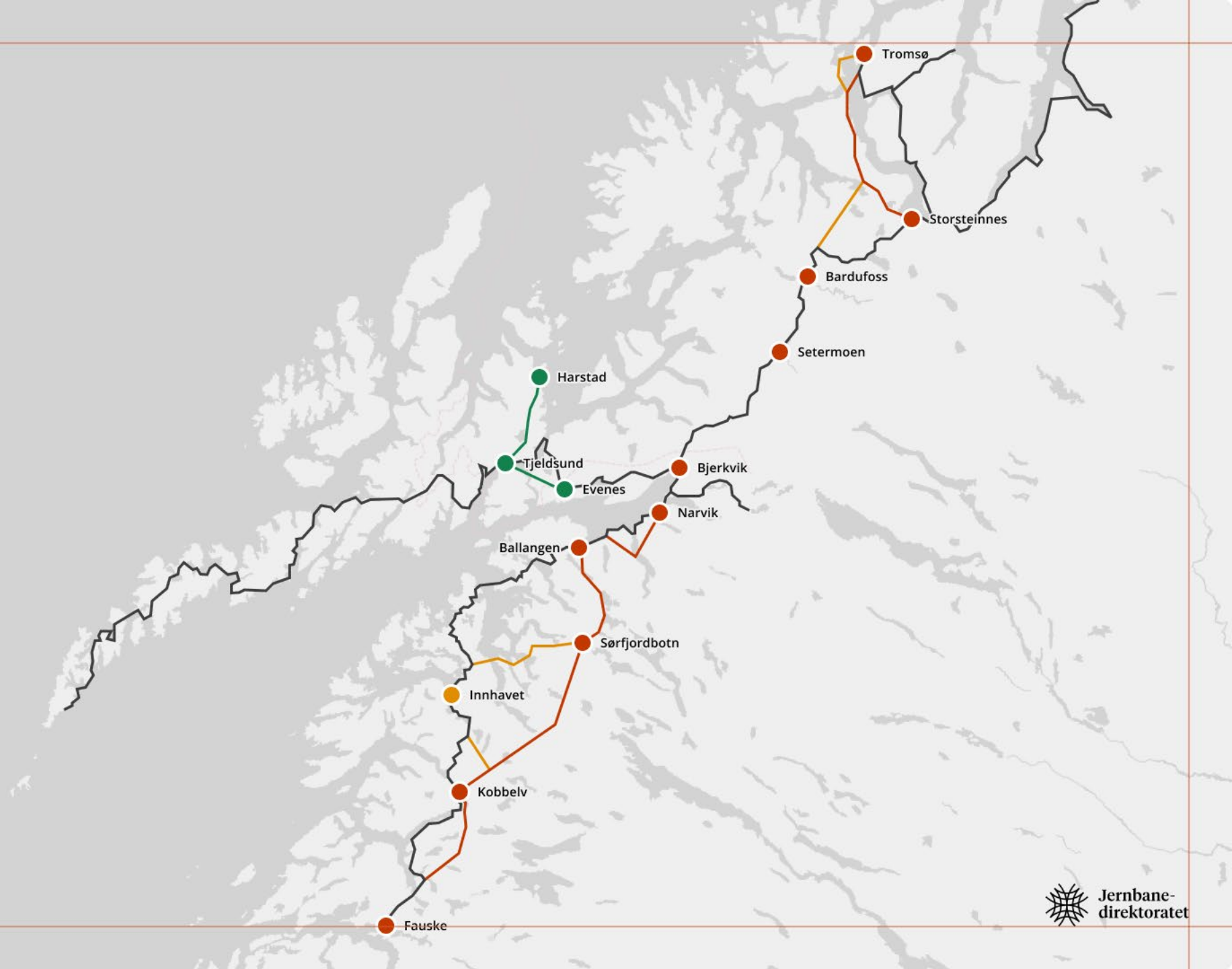
— Europaveg

Alternativ

— Trasé Bjerkvik - Harstad

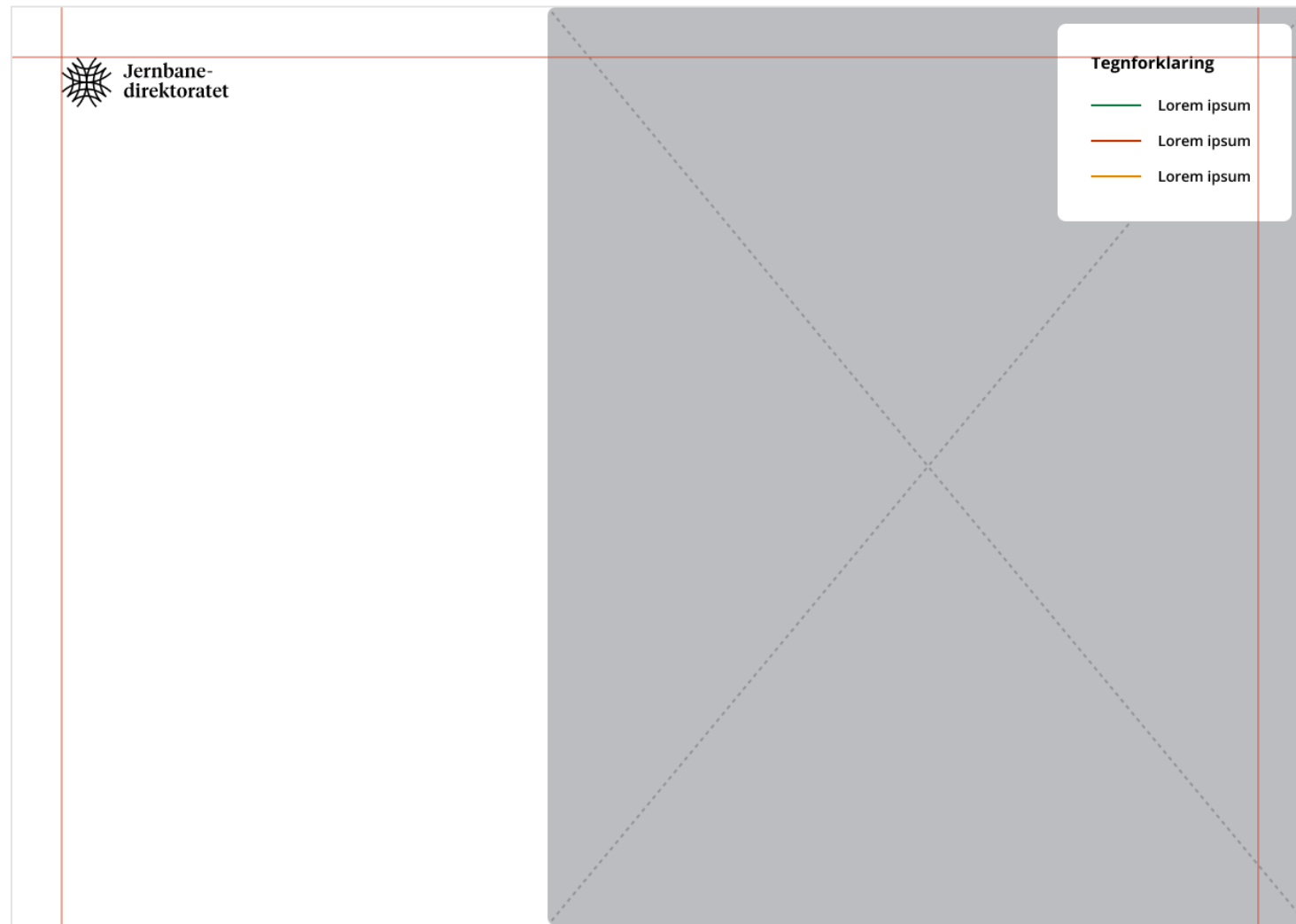
— Alternativ 1: Maks Tunnel

— Alternativ 2: Maks Dagsone

Plassering av logo

Logoen skal ha en avstand til nærmeste kant som tilsvarer teksten i informasjonsvinduet. I dette tilfellet er det 48 px fra venstre og toppen.

Linjekart

16 px rutenett

For å visualisere skjematisk kart, bruker vi et rutenett på 16 x 16 px. På denne måten er det enkelt å plassere elementene samtidig som at det sikrer et helhetlig, harmonisk uttrykk.

Alle elementer skal plasseres på disse rutene.

Visuelle komponenter

I Figma er det laget en rekke elementer i størrelsen 16 x 16 px som gjør det enkelt å plassere dem på rutenettet. Det er tre hovedkomponenter: én for linjer, én for stopp, og én for intervaller. I hver hovedkomponent er det mange variasjoner som enkelt kan byttes i innstillingene:

- Linjeelementer
- Intervallelementer
- Stoppelementer

Når du bruker et element, husk å legge det til i tegnforklaringen.

Avstand mellom element og tekst er 8 px.
Tekststørrelse er 12 px (9 pt).

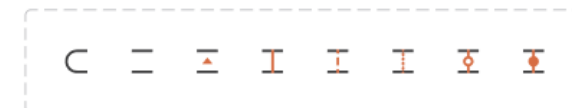
Linjeelementer

Intervallelementer

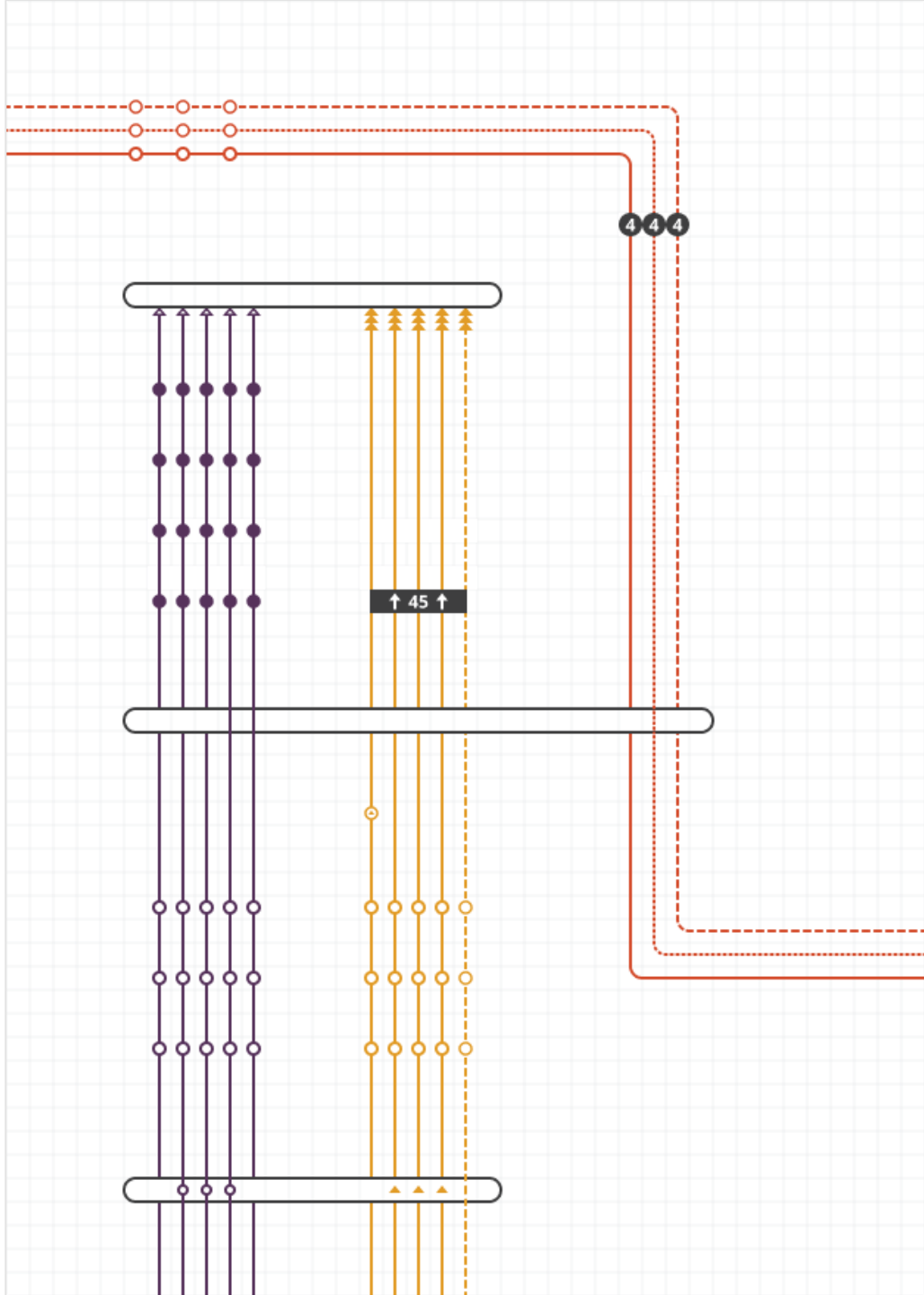
Stoppelementer

Tekst

⊙ Stasjon - 12 px (9 pt)

Eksempel

Composer

I Figma-filen «Linjekart Composer» kan du selv lage linjekartene du trenger basert på disse prinsippene.

Ta kontakt med kommunikasjon@jernbanedirektoratet.no for å få tilgang til filen.

